

Sygn. akt **V Ca 850/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Aleksandra Łączyńska-Mendakiewicz
Sędziowie:	SO Oskar Rudziński SO Zbigniew Podedworny (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Dymiszkiwicz

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie

z dnia 2 października 2015 r., sygn. akt II C 648/15

oddala apelację.

Sygn. akt V Ca 850/16

UZASADNIENIE

W dniu 04 marca 2015 r. J. M. wytoczył przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, jaki stanowił nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie dnia 18 stycznia 2012 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym sprawie o sygn. VI Nc-e 1793970/11, któremu nadano klauzulę wykonalności dnia 10 kwietnia 2012 r. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że roszczenie stwierdzone przedmiotowym tytułem wykonawczym nie istnieje. Powód podniósł także, że nakaz zapłaty stanowiący po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności tytuł wykonawczy nigdy nie został mu doręczony, gdyż w pozwie wniesionym przed Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie pozwany podał nieprawidłowy adres zamieszkania powoda.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie. Nie stawiał się również na rozprawie, pomimo faktu, iż został prawidłowo zawiadomiony o jej terminie.

W tej sytuacji zaszyły podstawy do wydania wyroku zaocznego – zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c.

Wyrokiem zaocznym z dnia 02 października 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego wydane zostało w oparciu o następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty wydanym dnia 18 stycznia 2012 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie zasądził od J. M. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 161,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 90 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem wydanym dnia 10 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nadał nakazowi zapłaty z dnia 18 stycznia 2012 r. klauzulę wykonalności.

Wierzyciel złożył do Komornika Sądowego przy Sadzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie J. B. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjne przeciwko J. M. na podstawie powyższego tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w dniu 29 grudnia 2008 r. Komornik Sądowy prowadził przeciwko J. M. postępowanie egzekucyjne o sygn. Km 578238/14, które zakończyło się wyegzekwowaniem obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym.

Powyższy stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił na podstawie dowodów, jakie stanowiły dokumenty zgromadzone w aktach o sygn. Km 578238/14. Sąd pominął dowody w postaci dokumentów znajdujących się na kartach 11-25, bowiem okoliczności, na potwierdzenie których te dokumenty złożono, były pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie:

Na wstępie rozważań prawnych Sąd pierwszej instancji wskazał, iż w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki wydania wyroku zaocznego, albowiem strona pozwana nie wniosła odpowiedzi na pozew, jak również nie stawiała się na rozprawę w dniu 02 października 2015 r., pomimo że była o jej terminie zawiadomiona. Dokonując jednak analizy zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż okoliczności wskazane przez powoda nie tyle budzą wątpliwości, co świadczą o oczywistej bezzasadności powództwa.

W niniejszej sprawie powód domagał się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego, jaki stanowił nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie dnia 18 stycznia 2012 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2012 r. Powód wytoczył więc w niniejszej sprawie powództwo opozycyjne, które oparte jest na treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd Rejonowy wskazał, że z tego przepisu wynika więc, że zasadniczo podstawę do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego stanowi zdarzenie, które nastąpiło już po wydaniu tytułu wykonawczego, jak chociażby upływ 10 letniego terminu przedawnienia roszczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu (art. 125 k.c.). Podstawę do pozbawiania tytułu wykonawczego, którym jest orzeczenie sądu, stanowi także zdarzenie, które nastąpiło jeszcze przed wydaniem tytułu wykonawczego, lecz już po zamknięciu rozprawy, jak chociażby spełnienie świadczenia już po wydaniu wyroku, lecz przed zaopatrzeniem go w klauzulę wykonalności. Co więcej, można wytoczyć powództwo opozycyjne także powołując się na spełnienie świadczenia jeszcze przed wydaniem wyroku i nawet przed wytoczeniem powództwa w sprawie, w której ten wyrok zapadł pod warunkiem, że taki zarzut, tj. zarzut spełnienia świadczenia nie był przedmiotem rozpoznania w postępowaniu rozpoznawczym. W tym ostatnim przypadku mowa jest jednak o sytuacji, w której dłużnik uznaje, że wierzycielowi przysługiwało roszczenie stwierdzone tytułem wykonawczym, jednak zostało ono przez niego zaspokojone, zaś odpowiedni zarzut nie został podniesiony w postępowaniu rozpoznawczym, w toku którego wydano tytuł egzekucyjny.

Powód, w przekonaniu Sądu pierwszej instancji, nie powołuje się na żadną z przewidzianych w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a powyżej omówionych przesłanek. Domaga się on natomiast pozbawienia wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego wywodząc, że stwierdzone tym tytułem roszczenie nie istnieje, zaś nakaz zapłaty, stanowiący po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności tytuł wykonawczy, nie został mu doręczony.

W ocenie Sądu Rejonowego okoliczności podnoszone przez powoda w treści uzasadnienia pozwu pozbawione są jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem nie świadczą o zaistnieniu podstaw do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Okoliczności, że pozwany wprowadził do umowy, którą zawarł z powodem niedozwolone klauzulę umowne, że powód wypowiedział umowę zawartą z pozwanym w dniu 23 grudnia 2009 r., że pozwany jednostronnie, bez porozumienia z powodem przedłużył okres obowiązywania umowy o świadczenie telekomunikacyjnych, co powód reklamował, że pozwany nieprawidłowo naliczył opłaty za świadczone na rzecz powoda usługi w istocie wskazują na bezzasadność roszczenia stwierdzonego przedmiotowym tytułem wykonawczy, jednakże powód winien był podnieść te okoliczności w sprzeciwie od nakazu zapłaty, gdyż w sprawie z powództwa opozycyjnego pozbawione są one jakiegokolwiek znaczenia, skoro nie stanowią one podstaw z art. 840 k.p.c.

Konkludując, okoliczności, na które powoływał się powód nie stanowią, w przekonaniu Sądu pierwszej instancji, podstawy do pozbawienia przedmiotowego tytułu wykonawczego wykonalności, lecz należy je podnieść w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, a to :

- art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, iż w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające roszczenie powoda; a w szczególności podniesiony przez powoda zarzut nieistnienia zobowiązania i nie doręczenia mu nakazu zapłaty;
- art. 233 § 1 k.p.c. z uwagi na naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wobec braku wszechstronnej analizy materiału dowodowego i jego oceny w sposób całkowicie odmienny od rzeczywistych i prawidłowych ustaleń, które winny zostać dokonane , a w szczególności wobec nierozpoznania podniesionej przez powoda zarzutów niedoręczenia nakazu zapłaty, a tym samym pozbawienia możliwości wniesienia sprzeciwu od rzeczonoego orzeczenia oraz zarzutu nieistnienia zobowiązania;
- art. 227 k.p.c. oraz 233 § 1 k.p.c. wobec nieuzasadnionego pominięcia złożonych w pozwie wniosków dowodowych z przesłuchania świadka i stron oraz dołączonej dokumentacji;
- art. 224 § 1 k.p.c. wobec zamknięcia rozprawy i wydania wyroku pomimo nie rozpoznania sprawy co do istoty, tj. kwestii niedoręczenia powodowi nakazu zapłaty w skutek umyślnego działania pozwanej oraz braku istnienia zobowiązania po stronie powoda;
- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe uzasadnienie zaskarżonego wyroku w zakresie podstawy prawnej, polegające jedynie na lakonicznym, niepełnym oraz wybiórczym podaniu przepisów k.c. oraz k.p.c., bez jakichkolwiek koniecznych rozważań na temat zasadności powództwa

Wskazując na powyższe podstawy apelacji, jednocześnie wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda J. M. kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za obydwie instancje wg norm przepisanych;

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania - przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i poddał go należyj ocenie prawnej.

W szczególności prawidłowo wskazał, że powództwo przeciwegzekucyjne jest sposobem zagwarantowania dłużnikowi obrony merytorycznej przed przymusowym wykonaniem tytułu wykonawczego, polegającej na wykazaniu zaistnienia po wydania tytułu wykonawczego zdarzenia, wskutek którego roszczenie wygasło albo nie może być egzekwowane. Z powyższego logicznie wynika, że powództwa nie można oprzeć na zarzucie niedoręczenia nakazu zapłaty. Zarzut ten sprowadza się bowiem do stwierdzenia, że nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nie uprawomocnił się, a skoro tak, to nie można było nadać mu klauzuli wykonalności. Skarżący nie broni się więc przed wykonaniem tytułu wykonawczego, lecz kwestionuje prawidłowość nadania nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności, a więc jego istnienie. Tę okoliczność może jednak kwestionować poprzez złożenie zażalenia na postanowienie o nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (art. 795 § 1 kpc).

Badając zasadność powództwa przeciwegzekucyjnego, gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądowe (nakaz zapłaty jest orzeczeniem sądowym – art. 353¹ § 1 kpc), sąd może jedynie badać zdarzenia, jakie zaszły po zamknięciu rozprawy (art. 840 § 1 pkt 2 kpc), powód zaś nie może kwestionować istnienia obowiązku tytułem takim stwierdzonego (art. 840 § 1 pkt 1 kpc).

Z powyższego wynika, że bezprzedmiotowe byłoby prowadzenie postępowania dowodowego, mającego wykazać fakt niedoręczenia skarżącemu nakazu zapłaty, czy też nieistnienia zobowiązania stwierdzonego tym nakazem, co przesądza o niezasadności apelacji. Nawet bowiem potwierdzenie faktów wskazywanych w pozwie w wyniku przeprowadzenia postępowania dowodowego nie mogłoby spowodować zamierzonego przez skarżącego skutku.

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 385 kpc jak w sentencji.